

25 ACTUACIONS

Contractació Pública

- 1 Implantar les consultes preliminars al mercat en la contractació pública
- 2 Empoderar, sota coordinació corporativa, els òrgans de contractació de l'Administració de la Generalitat de Catalunya i del seu sector públic (dotació RRHH, formació, assessorament, professionalització, gestió del coneixement, incorporació de la intel·ligència artificial en l'anàlisi de riscos...)

Gestió economicofinancera

- 3 Estandarditzar el procés recaptatori i de comptabilització dels ingressos dels diferents departaments i entitats de la Generalitat integrades a GECAT (ingressos no gestionats per l'Agència Tributària)
- 4 Establir un sistema corporatiu de comptabilitat pública per a les entitats del sector públic i centres amb autonomia econòmica
- 5 Estandarditzar la planificació i gestió de les subvencions i ampliar el Registre d'Ajuts i Subvencions per a totes les administracions públiques de Catalunya (RAISC)
- 6 Elaborar un nou avantprojecte de llei de Finances Públiques

Fiscalitat

- 7 Controlar la declaració d'actius situats a l'estranger per a la detecció del frau fiscal
- 8 Detectar el frau fiscal a través de delictes vinculats a la corrupció i viceversa

Funció i direcció públiques

- 9 Publicitar de manera agregada totes les dades acadèmiques, professionals i patrimonials dels alts càrrecs i personal directiu del sector públic
- 10 Dur a terme plans pilot de selecció de llocs de direcció pública del sector públic que incloguin una fase oberta i pública, basada en mèrits i capacitats acreditables
- 11 Elaborar i posar en marxa un protocol de bones pràctiques en l'accés a l'ocupació pública i la promoció professional i fer el seguiment i control de la seva aplicació

DETALL DE LES ACTUACIONS

Elaborar una guia sobre consultes preliminars que inclogui models i exemples. Fer acompanyament i/o assessorament a les unitats de contractació.

Establir un pla de formació amb l'Escola d'Administració Pública de Catalunya (EAPC) en matèria de contractació pública, que inclogui cursos sobre gestió de compres i càlcul de pressupost. Analitzar els punts febles mitjançant informes de supervisió i corregir-los amb directrius, formació, models, etc. Analitzar, amb la Secretaria d'Administració i de Funció Pública, les possibilitats de crear una categoria o cos específic de contractació pública. Incorporar i millorar els sistemes de gestió electrònica de contractes.

Aquesta actuació comporta la disminució del nombre de comptes corrents en els quals els departaments i les entitats gestionen els ingressos, la unificació de la gestió en una única entitat financera, la comptabilització automàtica dels ingressos, la supressió dels datàfons, la disminució dels ingressos en efectiu, que quedarà restringit a casos concrets. El nou sistema ha de garantir al ciutadà la traçabilitat i la identificació de l'objecte dels seus pagaments.

Aquesta actuació aconsegueix l'estandardització de la gestió del pressupost de cada entitat pública amb els processos corporatius de la Generalitat de Catalunya i en facilita el control. El sistema obliga a justificar qualsevol despesa abans del pagament.

L'extensió del RAISC a totes les administracions públiques catalanes i l'estandardització dels procediments de planificació i gestió de subvencions incrementen la transparència, permeten evitar el sobrefinançament de les actuacions subvencionades, millorar les polítiques públiques i disminuir el risc de corrupció. En qualsevol moment es pot conèixer les subvencions concedides a un beneficiari o beneficiària, les finalitats de cadascuna de les subvencions i les administracions concedents.

Alinear, mitjançant l'actualització, la normativa que regula la gestió econòmica i financera de la Generalitat de Catalunya amb la realitat actual així com amb les línies estratègiques plasmades en aquesta Estratègia de lluita contra la corrupció i d'enfortiment de la integritat pública.

L'Agència Tributària de Catalunya aprofundirà en la realització d'investigacions i en l'anàlisi de les dades recollides en les declaracions informatives vers els béns situats en jurisdiccions fiscals diferents a la de residència fiscal i inversions que es troben a l'estranger en el marc de l'intercanvi d'informació internacional, les quals hauran de ser prèviament transmèses per part de l'AEAT, i les de les declaracions presentades a l'Agència, per tal de detectar, d'una banda, inconsistències respecte a les dades declarades en l'impost sobre patrimoni i l'impost sobre successions i donacions i, de l'altra, no declarants dels impostos esmentats, amb l'objectiu de reduir el frau fiscal derivat de l'existència d'actius no declarats situats a l'estranger.

L'objectiu de la mesura és triple. D'una banda, a partir d'una col·laboració entre l'Agència Tributària de Catalunya i els Mossos d'Esquadra materialitzada en un grup de treball, conèixer i detectar possibles patrons de frau fiscal derivat de l'existència de delictes econòmics, atès que, com resulta evident, els delictes econòmics vinculats a la corrupció comporten, a la vegada, delictes fiscals. Però també cal analitzar la causalitat inversa, és a dir, establir protocols perquè a partir de la detecció de frau fiscal es pugui detectar altres tipus de delictes vinculats amb la corrupció, com poden ser suborns, enriquiment il·lícit, tràfic d'influències, etc.

Es tracta de construir un nou espai web específic en el Portal de Govern Obert, prenent com a subjectes els alts càrrecs i la seva activitat. L'espai ha de permetre donar compliment tant a les obligacions legals de publicitat activa, com als compromisos assumits en el codi de conducta o aquells altres que personalment puguin considerar. L'espai ha d'estar orientat a facilitar a la ciutadania el coneixement dels alts càrrecs i personal directiu de l'Administració de la Generalitat i del seu sector públic, així com la seva activitat, i facilitar un canal de contacte i informació en dades obertes.

Identificar de manera departamental llocs de direcció pública del sector públic que puguin ser proveïts mitjançant processos de selecció que tinguin en compte mèrits i capacitats de les persones candidates. El primer pla pilot de selecció de llocs de direcció es durà a terme en posicions directives de l'àmbit del Servei Català de la Salut.

Es tracta de garantir que el procés per seleccionar la persona candidata per ocupar amb caràcter temporal un lloc de treball a l'Administració pública es dugui a terme de la manera més transparent possible d'acord amb els principis d'igualtat, mèrit, capacitat i publicitat.

Conflictes d'interès

- 12 Controlar la completesa i veracitat de les declaracions dels alts càrrecs i personal directiu públic, ex ante, durant l'exercici públic i ex post.
- 13 Elaborar un protocol de coordinació entre els diferents òrgans de control i/o informació interns i externs
- 14 Elaborar una guia a disposició de totes les empleades i empleats públics i assessorar de manera personalitzada als alts càrrecs, personal directiu, comandaments i personal d'àmbits de risc per a detectar i gestionar els conflictes d'interès i incompatibilitats en l'actuació pública

Es tracta de posar en marxa un mecanisme de control, de supervisió, d'assessorament dels conflictes d'interès, tant reals com potencials i també aparents, en què puguin incórrer els alts càrrecs i personal directiu i permeti la seva prevenció i/o una gestió adequada.

Es tracta d'establir un protocol de comunicació entre els diferents òrgans de control intern i/o externs per informar-se sobre els possibles riscos d'incompliment o de conflicte d'interès que es puguin detectar en l'exercici de les seves funcions que puguin ser competència d'altres òrgans de control.

Es tracta d'elaborar una guia que aporti coherència i completesa en la regulació dels aspectes bàsics en matèria de conflictes d'interès, vinculant el règim regulador dels conflictes d'interès a l'exercici de les funcions públiques i completant la llista de motius d'abstenció previstos en la normativa amb un supòsit general que reculli "qualsevol altra circumstància constitutiva de conflicte d'interès" per tal aquest no pugui influir en cap decisió pública. I a més, assessorar alts càrrecs i personal directiu de quines àrees més exposades a la corrupció, al frau o a d'altres irregularitats en relació amb les competències assignades i funcions exercides, per tal de poder preveure i gestionar adequadament els conflictes aparents, potencials o reals.

Grups d'interès

- 15 Determinar el contingut mínim de les agendes que s'ha de fer públic així com publicar les propostes normatives a càrrec dels grups d'interès
- 16 Ampliar l'àmbit d'aplicació de les obligacions derivades del protocol d'actuació en relació als grups d'interès a sub-directors generals i assimilats

Es tracta d'establir el contingut mínim que ha de constar a cadascun dels camps públics de les agendes per garantir una homogeneïtat i l'accessibilitat i comprensió per part de la ciutadania. De manera complementària, es publicaran totes les propostes normatives presentades per grups d'interès davant d'alts càrrecs i personal directiu de la Generalitat i el seu sector públic.

Publicar a l'Agenda pública de grups d'interès de la Generalitat de Catalunya les relacions dels sub-directors i sub-directores generals i assimilats amb grups d'interès i, consegüentment, establir l'obligació d'inscripció prèvia dels grups en aquests casos.

Protecció d'alertadors i alertadores i anonimització de bústies ètiques

- 17 Posar en marxa un sistema integral de protecció dels alertadors i alertadores interns i externs
- 18 Anonimitzar les bústies ètiques del codi de conducta d'alts càrrecs i personal directiu públic i de contractació pública així com la bústia de denúncies de males pràctiques en matèria de funció pública i altres d'entitats del sector públic

Dissenyar un protocol que defineixi la figura de l'alertador o alertadora i els seus drets, garanteixi la confidencialitat i, si escau, l'anonimat, per tal d'evitar possibles represàlies professionals.

Establir un canal electrònic de participació ciutadana que permeti que qualsevol persona i qualsevol servidor o servidora públic de l'Administració de la Generalitat pugui comunicar conductes dutes a terme a l'Administració de la Generalitat i al seu sector públic que resultin contràries al dret o als principis o regles ètiques i de bon govern i administració exigibles. Assegurar en tot cas la confidencialitat de les dades de la persona comunicant, permetent alhora el seu anonimat, de tal forma que la revelació de la seva identitat no constitueixi un requisit imprescindible per a l'admissió a tràmit de la comunicació. Impulsar bústies anònimes en el sector públic i implementar durant el 2020 la bústia ètica a l'entitat Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya.

Marc d'integritat

- 19 Professionalitzar i estructurar la gestió de l'ètica i desenvolupar els instruments de gestió ètica que conformen un marc d'integritat
- 20 Fer una campanya de sensibilització i informació, que inclogui el desenvolupament d'una app, sobre integritat pública i les conseqüències socioeconòmiques de la corrupció
- 21 Crear continguts i eines als centres educatius d'ensenyament primari i secundari
- 22 Crear un contingut formatiu bàsic en integritat i ètica, obligatori per a tots els servidors i servidores públics, alts càrrecs i personal directiu

Enfortir la gestió de l'ètica mitjançant la formació i la sensibilització i l'empoderament professional per fer possible l'impuls de la cultura ètica a l'organització. Incorporar elements per a la millora de l'efectivitat dels codis ètics i de conducta. Dotar de més independència i de professionalitat els comitès ètics mitjançant la incorporació de membres experts externs, que no formin part dels equips de la Generalitat. Dissenyar mecanismes de control i de seguiment i una metodologia per a dur a terme auditories ètiques. Impulsar espais de col·laboració i d'intercanvi d'informació dels comitès ètics constituïts a l'Administració de la Generalitat o a entitats del seu sector públic i un codi ètic del servei públic d'aplicació a totes les administracions públiques i organitzacions que presten serveis públics.

Realitzar campanyes públiques per a mitjans de comunicació en què es mostrin les conseqüències socioeconòmiques de la corrupció i es posi èmfasi en la necessitat de dotar-se de marcs d'integritat. Aquestes campanyes aniran acompanyades del llançament d'una app adreçada a la ciutadania amb l'objectiu de fer reflexionar sobre els dilemes ètics i els riscos i causes de la corrupció.

Elaboració de materials educatius en diferents formats, sobre integritat pública que posin l'èmfasi en la necessitat de seguir conductes íntegres i de defensa del bé comú.

Establiment d'un test obligatori relacionat amb els codis ètics i/o de conducta, per tal que tots els servidors i servidores públics i, de manera especial, alts càrrecs i personal directiu reflexionin amb caràcter previ a l'exercici del càrrec sobre els dilemes ètics i riscos de corrupció que poden haver de gestionar en el seu exercici.

Qualitat institucional

- 23 Millorar, amb la incorporació d'elements d'anàlisi d'evidències i avaluació, les memòries justificatives de les noves iniciatives públiques i publicar-les en els casos que aquestes iniciatives hagin de ser aprovades per part del Govern
- 24 Elaborar un pla estratègic de lluita contra la corrupció i d'enfortiment de la integritat en l'àmbit específic de l'Administració Pública Local, en coherència amb les actuacions proposades per a la resta d'administracions públiques, sens perjudici de l'aplicació del principi d'autonomia local
- 25 Reforçar la qualitat de la informació que consta en les memòries d'avaluació de les iniciatives legislatives i reglamentàries que promou el Govern, per evitar la captura del regulador

Incloure, a partir de gener de 2020, a totes les memòries justificatives que acompanyen l'impuls d'iniciatives institucionals, informació sobre: diagnòstic, objectius, anàlisi d'opcions, impacte pressupostari, sistema de gestió i sistema de seguiment i avaluació. Aquestes memòries, juntament amb els informes preceptius de valoració, si escau, s'hauran de penjar a la pàgina web en els casos que requereixin l'aprovació del Govern.

Aquest pla estratègic del món local haurà de ser coherent amb les actuacions proposades en aquesta estratègia tenint sempre present l'aplicació del principi d'autonomia local.

Incrementar la transparència dels elements actuals de l'anàlisi –problema; objectius; opcions; impactes econòmics, socials i ambientals; comparació d'opcions; implementació, seguiment i avaluació- en les memòries d'avaluació. Alhora, integrar l'anàlisi de l'impacte de les opcions considerades sobre el frau i la corrupció, si escau, juntament amb la valoració de la resta d'impactes significatius, mitjançant l'aplicació de preguntes clau.